

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 30 lipca 2015r.

WPS-I.431.2.27.2015.RS

**Pani
Marzenna Todorska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
Dzielnicy Wesoła
m. st. Warszawy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili 24 - 28 lipca 2015 roku kontrolę problemową w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej.

Przedmiotem kontroli było świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wesoła m. st. Warszawy. Zakres kontroli obejmował zbadanie i ocenę sposobu realizacji zadania zleconego w zakresie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wynikających z zapisu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, z uwzględnieniem:

- sposobu organizacji zadania w Ośrodku,
- odbiorców specjalistycznych usług opiekuńczych,
- sposobu realizacji zadania – zakres i jakość świadczonych usług,
- kwalifikacji osób realizujących zadanie,
- rodzaju prowadzonej dokumentacji.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 28 lipca 2015 roku, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie Ośrodek zlecał świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, podmiotowi zewnętrznemu na podstawie zawieranych umów. Podmiot ten został wyłoniony w wyniku przeprowadzonego przez Ośrodek postępowania przetargowego.

W latach objętych kontrolą do realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi wybrano Stowarzyszenie Opiekuńcze „Nadzieja” z siedzibą w Lublinie przy ul. Kolorowej 6.

W Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wesoła m. st. Warszawy kwalifikowanie osób do objęcia specjalistycznymi usługami opiekuńczymi odbywało się na podstawie wywiadu środowiskowego, który był przeprowadzany przez pracownika socjalnego odpowiedzialnego za realizację tej formy pomocy, na wniosek osoby zainteresowanej lub jej opiekuna.

W dokumentacji kwalifikacyjnej do usług specjalistycznych znajdowały się niezbędne zaświadczenia lekarskie potwierdzające rozpoznanie właściwe dla osób uprawnionych do korzystania z usług oraz orzeczenia o niepełnosprawności tych osób. W każdym badanym przypadku przyznanie tej formy wsparcia było zasadne.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych, odpłatność za świadczone usługi ustalał Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wesoła biorąc pod uwagę sytuację dochodową i majątkową osoby objętej pomocą oraz w oparciu o aktualnie obowiązujące kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej. Analiza dokumentacji wykazała prawidłowe zastosowanie wskaźników odpłatności zawartych w § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Skontrolowano, zgodnie z programem kontroli dokumentację 5 osób, którym udzielono wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w badanym okresie. Sprawdzone wszystkie z 14 prowadzonych u tych osób postępowań zakończonych wydaniem 20 decyzji administracyjnych. Akta poszczególnych klientów prowadzone były starannie i przejrzysto, dokumenty były ponumerowane oraz ułożone zgodnie z chronologią postępowania administracyjnego.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawano na podstawie decyzji administracyjnych wydawanych w terminach, o których mowa w art. 35 i 36 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Decyzje w przeanalizowanych sprawach zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 107 kpa - prawidłowo oznaczano organ administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną zawierającą przywołanie adekwatnych przepisów prawa, posiadające indywidualne cechy uzasadnienie oraz pouczenie.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych udzielana była na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Kwalifikowanie osób do objęcia specjalistycznymi usługami opiekuńczymi odbywało się na podstawie wywiadów środowiskowych. Były one przeprowadzane w terminach określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wywiady środowiskowe wypełniane były starannie i rzetelnie, zawierały diagnozę oraz obszerny opis sytuacji osób i rodzin świadczeniobiorców.

Analiza spraw pod kątem dokumentowania pracy socjalnej realizowanej na rzecz osób korzystających z pomocy w formie suo wykazała, iż kwestionariusze wywiadów środowiskowych zawierały informacje na temat pracy socjalnej. Była ona dokumentowana również w formie odrębnych notatek służbowych. Stwierdzono adekwatność prowadzonych działań w stosunku do występujących sytuacji i problemów w środowisku.

Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty oraz liczne oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym zgodnie z zapisami art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wskazany w decyzjach administracyjnych przyznających świadczenie termin wnoszenia odpłatności za zrealizowane usługi jest niezgodny z zapisem § 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. We wszystkich skontrolowanych aktach nie odnotowano szczegółowego zakresu realizowanych usług specjalistycznych.
3. Stwierdzono brak regularności w sporządzaniu dokumentacji dotyczącej prowadzonych terapii przez bezpośrednich wykonawców świadczenia.
4. Ośrodek nie dokumentował adekwatności realizowanej pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych do potrzeb i oczekiwań klientów. W aktach nie stwierdzono wniosków z kontroli realizacji usług w środowisku.
5. Nie we wszystkich aktach znajdowały się indywidualne plany terapeutyczne.
6. Ośrodek nie spełnia ustawowego wymogu zatrudnienia wskazanego art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, tj. jeden pracownik socjalny na 2 tysiące mieszkańców lub 50 środowisk na 1 pracownika socjalnego. Ustalono, że teren Dzielnicy Wesoła zamieszkuje 24 073 mieszkańców. Na jeden etat pracownika socjalnego przypada około 4 815

mieszkańców Dzielnicy. Ponadto jak poinformowała Dyrektor jednostki na jednego pracownika socjalnego przypada średnio 79 środowisk objętych pomocą.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Prezydent m. st. Warszawy i Dyrektor kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Stosować w decyzjach administracyjnych przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze termin wnoszenia opłat za zrealizowane świadczenia wskazany w § 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. W decyzjach administracyjnych lub jako odrębny dokument dołączany do decyzji odnotowywać zakres specjalistycznych usług opiekuńczych.
3. Zobowiązać bezpośrednich realizatorów specjalistycznych usług opiekuńczych do sporządzania dokumentacji dotyczącej prowadzonych terapii zarówno w ujęciu bieżącym, jak również w formie okresowych sprawozdań.
4. W ramach realizowanego nadzoru sporządzać oraz dołączać do akt świadczeniobiorców dokumentację badającą poziom adekwatności realizowanej pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych do potrzeb i oczekiwań klientów oraz zawierającą wnioski z przeprowadzanych kontroli realizacji usług w środowisku.
5. Dołączać do akt indywidualne programy terapeutyczne, które będą podstawą prowadzonych działań przez bezpośrednich wykonawców usług oraz dokonywać ich okresowych ewaluacji w zależności od bieżących potrzeb i oczekiwań klientów .
6. Podjąć działania w celu zapewnienia prawidłowej organizacji pracy Ośrodka poprzez zatrudnienie pracowników socjalnych zgodnie z normami określonymi w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust.2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 oraz poz. 509) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych,

zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperk-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej